

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTIFASCISTĂ

Redacție și administrație
ARAD, Piața Pievnei No. 2
TELEFON 18-39Apare sub conducerea unui comitet
Redactor responsabil: PETRE BELLEAbonamente: lună 1 Leu 100
pentru membrii Sindicatelor 100 Leu
Autorități, instituții 2000 Leu pe an

Ardealul eliberat de sub jugul fascismului maghiar

Poporul român continuă lupta până la nimicirea totală a fascismului extern și intern

Poporul român e în sărbătoare. Armata Roșie eliberatoare, cot la cot cu vitejii noștri soldați, a eliberat Ardealul de sub jugul fascismului maghiar. Ocuparea orașelor Satu-Mare și Carei înseamnă sfârșitul luptei pentru Ardeal, nu înseamnă însă sfârșitul luptei contra fascismului cotropitor.

Am trecut patru ani de când prin dictatul dela Viena ni s-a răpit Ardealul, iar trădătorul Antonescu a tărit țara într-un războiu săn-

eros în slujba hitlerismului cotropitor.

De atunci Ardealul de Nord a suferit sub teroarea clasei feudale maghiare, iar România sub teroarea lui Antonescu.

Actul dela 28 August a adus prăbușirea regimului fascist din România, iar armistițiul mărinos al Uniunii Sovietice a asigurat eliberarea Ardealului de Nord. Soldații sovietici și români, în luptă comună, au războiul

până la nimicirea totală a fascismului, fiindcă numai dispariția acestuia poate să asigure existența unei Românie libere și democratice.

Eliberarea Ardealului de Nord trebuie să fie considerată ca un nou pas pe calea realizării democratiei.

Inainte! La luptă pentru exterminarea fascismului în barogul său de baștină, Germania, și pentru democratizarea reală a țării!

Trupele Armatei Roșii au început eliberarea Norvegiei și au ocupat portul Kirkenes

Comunicatul de eri al comandanțului sovietic, semnat de mareșalul Stalin, anunță că trupele armatei roșii, urmărind trupele germane în retragere dinspre portul Petsamo, au trecut frontiera norvegiană și au început eliberarea Norvegiei de sub jugul hitlerist.

În cursul acestei înaintări, trupele sovietice au ocupat importantul port norvegian, Kirkenes, pe coasta mării.

Ocuparea portului Kirkenes agravează

ză și mai mult situația trupelor germane din Laponia, căci nu mai stau la dispoziții evacuării acestor trupe decât niște porturi neînsemnante. În caz că aceste porturi nu vor putea fi folosite, armata germană va fi nevoită să se retragă pe o distanță de 800 km, prin ținutul tundrelor.

Întrarea armatei roșii pe teritoriul Norvegiei se deosește cu știință și consumțământul guvernului emigrant norvegian din Londra. Împreună cu trupele sovietice, sosește și autoritățile

civile norvegiene, care preiau conducerea.

Cu prilejul intrării trupelor sovietice în Norvegia, regele norvegian Haakon și prim-ministrul Norvegiei au lansat un apel prin radio Londra, și și-au exprimat bucuria și satisfacția, elogând în același timp armata roșie eliberatoare.

Trupele armatei roșii, care au pătruns în teritoriul Norvegiei, sunt sub comanda generalului Merkov.

Atentat contra lui Himmler la Budapesta

Apelul prizonierilor unguri din Uniunea Sovietelor

Mareșalul Stalin, într'un ordin de zi special, a anunțat eliberarea completă a Transilvaniei de Nord de sub jugul maghiar fascist. La cursul luptelor din Transilvania,

trupele mareșalului Malinovsky, împreună cu forțele române, au ucis în cursul luptelor 63.000 soldați și ofițeri unguri și germani. La Muncaceve au fost ocupate alte 50 localități.

După cum comunică ziarul „Daily Mail” din Londra,

contra lui Himmler, ministrul hitlerist al afacerilor interne și comandantul „armatei interne” germane, a fost organizat un atentat, când acesta a vizitat la Budapesta.

O persoană necunoscută a tras de câteva ori asupra lui Himmler. Himmler este ranit, iar șeful gărzii lui personală, ucis.

Mai mult de 500 de prizonieri maghiari din Uniunea Sovietelor au lansat un apel către soldații armatei maghiare, îndemnându-i să întoarcă ar-

mele contra cotropitorilor germani. „Hitleriștil, după ce au jefuit și au distrus întreaga țară, acum vor să comită cea mai mare crima, vor să impiedeze țara nefericită să lasă din războiu”,

spune apelul prizonierilor unguri, în care se află și comandantul regimentului 27 de infanterie, colonelul Tallyssy. „Nu ascultați ordinele lui Szállasy și a bandiților lui, ci aderați la lupta patriotilor maghiari, cari vor să scape țara din nenorocire”.

Soarta Budapestei va fi hotărâtă în 48 ore

LONDRA. — Ziarul „Stockholms Tidningen” anunță din Elveția că soarta Budapestei va fi hotărâtă în viitoarele 48 ore.

Mii de muncitori și elemente ale corpului 1 de armată ungur duc lupte cu unitățile germane „SS” în suburbii Budapestei.

În capitala Ungariei au loc manifestații de stradă în favoarea păcii. Au fost aduse noi informații de Gestapo pentru reprimarea turburărilor.

În același timp, autoritățile germane au început evacuarea Budapestei de populația civilă.

În Bulgaria 107 deputați și 19 ministri vor fi judecați pentru crimele din trecut

În Bulgaria, 650 demnitari sunt acuzați de activitate fascistică și vor fi judecați. Între ei se află 19 ministri și 107 deputați parlamentari, dintre care 9 sunt acuzați pentru activitate antisemita. Purificarea aparatului de stat în Bulgaria continuă. Toți magistrații, procurorii, profesorii universitari, care au avut o activitate fascistică, sunt destituiți.

Vasele japoneze se evacuează din marea dela sudul Chinei

CIUNGKING. — Corespondentul agenției „Reuter” transmite:

După știri sunite dela Nanking, în provincia Fukien, vasele japoneze se evacuează în grabă din marea dela sudul Chinei.

Aceste vase se adăpostesc în diferite porturi de pe coasta provinciei Fukien.

Hiller proiecteză masacrarea lucrătorilor străini din Germania

ZUERICH. — Actualmente, când situația Reichului se înrăutățește din zi în zi mai mult, sporește pericolul ca organizațiile naziste să massacreze pe lucrătorii străini și prizonierii de războiu, aflați în Germania.

Se atribue o deosebită importanță faptului că cenzura germană îngăduie ziaristilor neutri să trimînd telegrame în care se vorbește de pericolul „unei exterminări a lucrătorilor străini și a prizonierilor de războiu din Germania”.

Punerea în circulație a știrii că „Reichul ar putea să fie „cotropit” de lucrătorii străini și de elemente nemulțumite din rândurile populației”, determină pe observatori să emită părerea că aceasta se face pentru a se pregăti publicul pentru o nouă „noapte sănătoasă”.

La Paris se afirmă că cercurile oficiale sunt în posesia unei informații după care Hitler ar proiecta nu mai masacrarea lucrătorilor străini, ci și a celor 2.500.000 de prizonieri francezi, pentru a nu fi nevoie să-i retragă cu trupele germane.

Francezii nu se joacă de-o epurare

La Paris a fost condamnat la moarte și executat ziaristul Georges Suarez, fost director al ziarului „Aujourd’hui”, fiindcă a colaborat cu nemții, susținând politica lui Laval.

Francezii nu se joacă de o epurare. El curăță, în mod radical, viața publică de toți cei care au infectat-o cu microbil nazismului.

Franta dovedește astfel că vrea să se purifice pentru a putea să-si reia — cu tot prestigiul necesar — rolul pe care l-a avut, odinioară, în lume.

Socoteli neeterminate

Centrul Național de Romanizare a e mană antonesciană", în timp ce e mană antonesciană", în timp ce e alii i-a pus pe drumuri și le-a prostrat numai amărăciune și desgust.

La Arad, de pildă, era înscăunat în camna anului 1942 la conducerea răsării instituții d. profesor Leontin Hargaru, care — pot spune și din experiență personală și după cele auite dela mulți — a confundat bunurile evreiești cu bunurile personale. Iată cum se petreceau lucrurile și îndî se prezenta un anonim:

Veniseam de pe front într'un conciu bine meritat și nu mică mi-a fost nărarea când am găsit puștie casa în are locuindu-mă înainte la un evreu cireș de treabă, care fiind săli să văzueze casa, a fost forțat să evacueze și lucrurile aflate în camera ce loviuam eu.

A doua zi am căutat să iau contact cu noui forțe ce închiriașe 7 camere și care fughe dela o pomară — CFR-istă — la alta mai mare — C.N.R.-istă — și pe care credeau că-i vor convinge cu vorba bună să-mi ascăi pe mai departe mlea incăpere. N-a fost om de înțeles însă și am reușit repede.

Mi-am încercat atunci norocul la CNR unde am făcut cunoștință — băncile după ce eu greu am scăpat pe la poliția lui doar ușoară și de alti arhangheli dinăuntru — cu d. „Administrator General” cu numele frumos de mai sus, care, după ce — m'a privit cu toată indiferență, probabil pentru că eram imbrăcat militar și purtam și câteva decorații — m'a spus pur și simplu:

— El, și ce-mi pasă mie dacă n'ai unde dormi. Du-te la poliție sau la hotel.

Iar după ce l-am explicat că vin de pe front și că sunt deci o persoană onorabilă neavând ce căuta la poliție și după ce am mai adăugat că n-am făcut bani pe front pentru a plăti la hotel, arătându-i că sunt și refugiat, a binevoită a adăoga:

— Atunci du-te cu Dumnezeu și lasă-mă în pace.

Am plecat umilit, multumindu-mă să trag ca în tare ușă după mine.

Nu putem însă renunța la locuință și nu puteam sta o lună de zile pe capul unui coleg și am început collindul după o cameră până când am găsit una de care totuși n-am avut noroc, căci deși am petiționat eu mult înaintea altora și mi-am avătăt prioritatea, ea a fost atribuită unei domnișoare care a petiționat în urmă mea.

M-am prezentat din nou Atotproprietarului și pontrucă l-am cerut s-o ceteală de nedreptatea ce a comis față de mine, m'a întrebăt că de unde am aflat și că în urma acestei socoteli se mișă cel oprește de nu mă dă afară!

Am plecat a doua oară umilit și mi-am zis atunci că trebuie să vină odată și ceasul socotelor față de roți acel pentru care CNR-ul a fost vacă bună de mula.

TH. BANC.

„FLORA” FĂBRICĂ de RGM și LICHEURURI S. A.

Arad, Bd. Regal Ferdinand 33. Tel. 1141.

anunță On. Sa clientela că, în conformitate cu autorizația Comandamentului militar româno-sovietic, începând cu ziua de 25 Octombrie

face vânzări

de la epoca

exclusiv către revanzători și spălă militare, ab depozit, cu echipaj de sticla. Drept de birou 8-13 și 15-17.

Sindicale, organizații de luptă

In decursul iatori, muncitorii din toate țările și-au creat, prin lupte, organizații de apărare și de luptă a intereselor lor economice, politice și culturale.

Primele organizații de luptă a muncitorilor au fost organizațiile profesionale, sindicale care aveau ca scop, cucerirea condițiilor de viață onoioase pentru muncitorime.

Aproape paralel cu crearea și organizarea sindicatelor, s-au creat și organizații de luptă politice ale muncitorilor, partidul clasei muncitoare.

Sindicalele muncitorești și partidul aveau drept scop asigurarea unui nivel mai ridicat, în toate domeniile vieții, politice, economice, sociale, culturale și naționale, atât pentru muncitorii cat și pentru celelalte categorii sociale.

Nivelul de viață al muncitorilor și al întregului popor depinde de forța organizațiilor muncitorești. Cu cât muncitorii orău mai organizați, mai uniti, mai solidari, cu atât și nivelul de viață al lor și al întregului popor era mai ridicat.

Raportul de forțe între organizațiile muncitorești și organizațiile patronale, determină și nivelul de viață al muncitorilor și al tuturor categoriilor sociale.

Organizațiile patronale au făcut, în nenumărate rânduri, încercări de a distruge caracterul de luptă al organizațiilor muncitorești.

De fiecare dată se loveau însă, de rezistență înversată a muncitorilor, care respingea manevrele lor. Viața însăși doșcoperea caracterul artificial, dăunător pentru interesele muncitorilor, al acestor manevre.

In Rusia țaristă, patronatul, cu concursul poliției, a creat vestitele sindicate galbene, organizațiile lui Zubatov (șeful poliției din Moscova). În alte țări s-a încercat crearea sindicatelor „naționale”, „catholic” sau sub o altă denumire, care aveau drept scop distrugerea caracterului de luptă al organizațiilor muncitorești. Toate aceste încercări erau dinainte sortite pieții, intrucăt la prima încercare a muncitorilor de a-și căștiga condiții mai bune de viață, cu ajutorul acestor organizații, se dovedea caracterul reaționar, antimuncitoare al lor.

In perioada scurtă dar săngeroasă a fascismului, s-au făcut încercări

pentru crearea unor organizații profesionale, în care, alături de muncitori, să participe și patronii. Aceste organizații și-au arătat deplin lor caracter reaționar, promovând numai și numai interesele patronatului, muncitorii fiind expuși unei exploatari crâncene și săngeroase.

Orice încercare a muncitorilor de a-și cucerii condiții de viață mai bune, se lovea de măsurile teroriste ale guvernului fascist. In fruntea acestor organizații reaționare au fost puse elementele trădătoare, fasciste, conținute de rolul lor, de trădători ai luptei muncitorilor pentru o viață onoioasă. Aceste organizații purtau numele de „organizații corporatiste” (in Italia fascistă).

Orice ar fi însă numele, aceste organizații erau dușmane muncitorilor și promovau înțeresele unei clipe patronește de fasciști.

În noi în țără, în perioada fascismului antonesciano-legionar, nici nu s-au făcut multe încercări pentru crearea acestor organizații fasciste, șiind bine că nu prea o să prindă formula aceasta la muncitori. Fascismul delă noi recurgea la formele cele mai săngeroase de exploatare, fără să țină cont de aparentele legalități.

Zdrobirea fascismului antonesciano-legionar, a însemnat un prim pas, foarte important deosebit, pentru crearea organizațiilor de luptă economice, politice, culturale și sociale ale clasei muncitoare.

Pe baza Frontului Unic Muncitoresc, pe baza luptei de clasă, aceste organizații au drept scop cucerirea unor condiții mai bune de viață. Ele luptă pentru ridicarea nivelului politic, economic, social și cultural al clasei muncitoare și al întregului popor român.

Aceste sunt pozițiile pe care se menține muncitorimea din România,

CAPITOL Telefon: 23-22.

Repr. 1, 3 și 5. Zilnic la 11 MATINEU

După 4 ani reșăpare pe ecranul CAPITOL primul film din seria de aur „Metro Goldwyn Mayer”

MICKEY RONEY Filmul Tineretului.

Pe insulele Filipine sunt abulate Japoneze

NEW-YORK. (Radar). — Generalul Mac Arthur a dat în cursul noptii de duminică o proclamație anunțând toate legile guvernului filipinez instalați la cărma țării de japonezi, — a anunțat un craic american din Filipe.

Generalul Mac Arthur a tăgăduit dreptul la existență al acestui guvern și, în calitate de comandant suprem al forțelor ce eliberează arhipelagul Filipine, a proclamat că legile fostului Commonwealth sunt din nou puse în aplicare, sub prezența d-lui Osmania.

GEAMURI

SE EXECUTA PROMT LA
„O G L I N D A”
ATELIER PENTRU PRELUCRA-
REA STICLEI STR. EPISCOPIE 48.

Telefon No. 14-17.

Ziua artilleriei la Moscova

MOSCOWA. (Radar). — Dat fiind marile servicii pe care le-a adus artilleria armatei roșii pe toate fronturile în războiul patriotic împotriva invadatorilor germani fasciști, președintul Sovietului suprem al Uniunii Sovietelor a hotărât să serbeze anual o „zi a artilleriei”.

„Ziua artilleriei” va fi sărbătorită în fiecare an la 19 Noembrie. În acea zi toate capitalele Republicii Sovietice, precum și Leningrad, Stalingrad, Sevastopol, Odessa și Novosibirsk, vor comemora „Ziua Artilleriei” prin 20 de salve de artillerie trase de 224 de tunuri.

APRO Reprez. La orele 2 fix, 3.30, 5 fix, 6.30.

AZIZ Succesul mondial cel mai mare film al timpurilor

Betty Davis - Olivia de Havilland

EROL FLYNN în colosalul film colorat.

ELISABET și ESEX

Procurări bilete din timp.

In zi de lucru la ora 2, Duminică la 9 și 11 MATINEU.

15 zile de drum obosit, mergând dumai noaptea prin culuri și păduri, evitând satul ocupate de trupele germane și maghiare și au văzut visul cu ochii, reîntând în randurile camașilor lor.

Iată ce povestesc acești ofițeri despre tratamentul ce-au întârat.

„Masa noastră constă dintr-o supă de zarzavat uscat, în care se fierbe carne de cal, după ce mai întâi era agățată într-un cui la soare, unde se îngrășea”.

„Total era gătit într'un butoi de benzina”.

„Dacă cineva din populația civilă românească, încerca să ne ajute cu alimente, era bruscat și dat pe mâna criminală a poliției maghiare. Păine nu ni s-a dat niciodată”.

„Eram lăsați să dormim afară în ploaie, după ce mai întâi ni se ridică pe părurile și foile de cort”.

„Mai târziu am fost desărcați chiar de efectele militare și lăsați și proprie găsi”.

„Bătăile și se aplică oridecateori cerearea schimbarea tratamentului”.

„Măsin pe ofițieri și am săzse desiderarea între tratamentul cel au prizonierii noștri la nemți și unguri și fiul meu să trăiască noi pe prizonierii lor.

E bine să se știe că civilizația în numele căreia luptă nemții și alături de unguri este tot o vorbă goală, în stare să adăormă numai pe cel ce nu știe cunoaște în deajuns.

Pierre Laval a furat poporului francez o avere de peste 2 milioane lire sterline

LONDRA. — Lichidarea proprietăților lui Pierre Laval, șeful guvernului din Vichy, pe care un jurnal francez le evaluează la circa 2 milioane lire sterline, va începe peste cîteva zile.

Mobilierul și obiectele de artă din domeniul său aflat aproape de Clermont Ferrand vor fi vândute la licitație;

iar castelul va fi transformat într'un

centru de adăpostire al refugiaților.

Cirezile de vite și turmele de oi au și fost împărțite populației locale.

Prințul lucrurile scoase la licitație publică se află pînă în prezent cu o întreagă varietate de vinuri, pumnalul de aur oferit lui Pierre Laval de către Otto Abetz și un mare număr de cutii de țigări și de chibrituri, purtând toate inițialele și blazonul fizicei lui Pierre Laval, contesa de Chambrun.

Tratamentul prizonierilor români în lagărele germane

— Nu sunt locotenentul de rezervă Dogaru Constantin dintr-un regiment de grăniceri români,

— și eu, sublocotenentul de rezervă Angelache I. George, din același regiment.

Amândoi au avut nefericirea să fie capturați de trupele germane, după o scurtă luptă și să fie apoi internați într'un lagăr de prizonieri din Ardealul extropic.

Cheamă datoria și dorul de țară le-a arătat clar ce au de făcut. După

Fabricile „Armatura”, „Janto”, „Juhász”, „Socoina”, etc. câștigă milioane din sudoarea ucenicilor exploatați

In ultimul timp zilnic vin ucenici în diferite întreprinderi, în Sindicale Unite cu plangeri că sunt tratați niste caini din partea patronilor, și infometati, că sunt goi, ba chiar sunt goniti din întreprinderi pe motivul că patronii nu au bani, sau material și lucru, cu toate că au contracte semnate în fața Camerei de Muncă.

Cele mai multe plangeri vin tocmai dela ucenicii acestor întreprinderi:

„Armatura” (director dl. Stăni), „Socoina” (director dl. Pârva), „Juhász”, fabrică de mașini și Janto fabrică de moșnare, cari în tot timpul regimului trecut au câștigat milioane la spinierea și din sudoarea ucenicii.

Ne putem permite să scriem acest lucru, fiindcă într-o întreprindere ca „Armatura” sunt angajați vre-o 50 ucenici și o leață de 7-9 lei pe oră. Am văzut plicul cu salarul ucenicului

Muntean Gh. în al treilea an Lei 7, Stan Teodor în al patrulea an lei 9, pe oră.

Tot la fel la întreprinderea Juhász sunt 85 ucenici fără de 15 lucrători. Ucenicul Blidariu Alex. în al patrulea an lei 6 pe oră, Tșemos Iosif 7 lei, Sümegi Iosif 9 lei pe oră și. a. m. d.

Aceiasi situație de miserie este și în celelalte întreprinderi, cu toate că ucenicii împreună cu lucrătorii sunt în atenția patronilor că legea de mărirea salarialor prevede la toate categoriile de salariați ridicarea de la fă. Dar din patroni refuză ridicarea salarialor.

Nici salarul nu este plătit în întregime și ucenicii sunt trimiși acasă în fiecare săptămână 2-3 zile, pe motivul lipsei de bani, de lucru, de material, etc.

Dar în regimul trecut aceiași ucenici au fost zilnic amenințați cu Curtea Martială, băgați în carcere, bătuți și batjocorați, au fost exploatați până la sânge și au

fost nevoiți să lucreze 12 ore pe zi.

Și pentru ce?

Pentru că au trebuit să lucreze în interesul războiului fascist numai pentru interesul de câștig ale patronilor.

Dar astăzi când este vorba de un războiu contra hitlerismului și bandelor horthiste, nu se găsesc nici bani nici materiale și ucenicii sunt pur și simplu aruncați în ghiaiele foamei și miseriei.

Este datoria muncitorilor majori din întreprinderi, să lupte cu toată puterea lor pentru ca ucenicii și tinerii muncitori să fie și ei tratați ca oameni, să fie retribuiți la muncă egal cu salariu egal.

Tragem atenția patronilor din întreprinderi că răbdarea muncitorilor este pe afara și nu mai trăim în timpul regimului hitlerist și antonescian. Muncitorii cu tinerii muncitori se organizează în Sindicalele Unite și unitatea va doborî regimul de batjocură.

A. VLAICU

Si belgienii judecă, așa cum iebuc, pe trădători

BRUXELLES, (Radar). — Corespondentul Agenției REUTER anunță că doi din principali colaboraționiști belgieni au fost condamnați la moarte prin împușcare. Ambii s-au făcut vinovați că au denunțat pe vremuri mai mulți patrioți belgieni autoritaților germane de ocupație.

Belgia ia măsuri foarte hotărîte împotriva trădătorilor și aceste două condamnări sunt primele din multe ce vor urma.

Gestul patriotic al locuitorilor din comuna Iucu pentru răniții Armatei Roșii

Locuitorii comunei Iucu, au înținut duminica trecută o manifestație, în cadrul Apărării Patriotice, legată cu un gest frumos, patriotic pentru răniții Armatei Roșii, din spitalele comunei Iucu. Din contribuția locuitorilor s-au adunat alimente, care au fost distribuite soldaților răniți. Aceste colecte și această manifestare a fost primită din partea răniților cu bucurie și sinceritate. Aceasta a fost exprimată din partea unui ofițer rănit, în cîteva cuvinte de mulțumire, arătând că, poporul sovietic a fost convins, că Români și sovietici nu au fost uniți în suflul cu hitleriști. La aceste cuvinte sincere de prietenie dr. Simandan Petru a răspuns exprimând voința de colaborare a poporului român cu poporul sovietic. Manifestația s-a terminat într-o atmosferă de adâncă prietenie.

II Hienele muncitorilor

Numărul hienelor muncitorilor se sporește pe zi ce trece. Brutarul Schling David, din Micălaca de exemplu, vinde un kgr. de paine cu 160 lei. Fiind tras la răspundere, spune că poate să facă ce vrea, fiind „comunist”. Apoi D. Schling nu este comunista, ci este un speculant, o hienă a miseriei, care va fi tras la răspundere pentru activitatea sa joscică, ca și toți ceilalți speculații.

Conducători dela ICA fot sabotează interesele muncitorilor

Situația precară a muncitorilor de la Intreprinderile Comunale am mai arătat-o. Conducătorii actuali dela ICA tot continuă să saboteze interesele muncitorilor. Delegații angajaților s-au prezentat la directorul finanțier Dunca Carol și la directorul general Tripa Mihai, cerând haine și bocanci. Acești domni, însă, au refuzat cererea muncitorilor pe drept motiv, -- că nu au. Trebuie să iute să fi magazia ICA se aflau 80 perechi bocanci gata și 14 costume de haine, pe care, însă, n'au voit să le împără celor în drept, ci le-au lăsat în magazie până la naștere horthystilor, cari le-au luat.

Intreprinderea Comunală a mai permis vre-o 90 kgr. talpă dela Primărie pentru muncitori nevoiași, din care, însă, au împărțit domnilor dela birou, căt au vrut. Domnul director nici nu vor să discute chestiunea majorării salarialilor. Angajații cer înălțarea acestor conducători, cari de ani de zile folosesc metodele fasciste de exploatare a muncitorilor.

CORSO A.R.A.D.

Azi! Soțul meu lirtează.

O comedie entuziasmată de un humor extraordinar plină de ve-

zuri, săli și aniran,

cu: Franchot TONE și Ann SOTHERN.

Repr. 1, 3, 5, 7. Dumineacă 9, 11, 13, 15 și

Sabotajul intereselor obștești din Aradul-nou

Alcătuirea unui sfat comunal

Duminică în ziua de 22 Oct., s'a înținut la Aradul-Nou o întrunire populară. La această întrunire a luat parte populația din sat precum și autoritățile locale prin dl. Prim-pretor Dr. Miladi Sever, dl. Prim-notar Popa Gheorghe Ioan, și Părintele Bisericii ortodoxe Branduș Ioan.

În cadrul întruirii s'a arătat scopul acestei întruniri, care este o conlucrare în modul cel mai desăvârșit cu toată populația acestui sat, ca și cu toate elementele democratice care vor binele acestui popor, fără deosebite de naționalitate și religie. Mai departe, au arătat importanța muncilor agricole, să fie cules porumbul și cartofii și toate zarzavaturile din grădini, fiindcă dacă nu se iau măsuri, populația din orașul Arad rămâne fără aprovisionare.

Este mai degrabă necesar, ca recoltele acelui, care a plecat cu bandele Hitleriste și Horthyste să fie culese de poporul nevoie și împărtite între aceștia.

După expunere la cuvântul dl. primprocuror Mladin, care este de acord cu cele expuse și descrie în cuvinte foarte miscătoare

starea jalaică în care se găsesc autoritățile din comune din cauza conodierii funcționarilor cinstiți, care n'au făcut niciodată politică. Singura lor vină e că au nenorocul de a fi minoritari, deși

Cinema ROYAL ARAD, Telefon 19-53

Atențione! Atențione!

Toate lumea trebuie să vadă excep-

țientul program

la Cinema ROYAL

venitul fiind donat în întregime ră-

nășilor deșe spălatele din Arad,

Direcționarea,

Ară, prem'era!

IN OCHEI LAI CITESC MINCIUNA.

Steluță Mușcă! Dans! Splendoare!

Cu: Laura Nucci-Paolo Stoppa-Nino Besozzi.

Compleiere: Parada Tina- reții în Moscova.

sunt între și chiar și invalizi de războiu din armata română. Chiamă populația la o conlucrare în interesul vieții economice, ca să putem ajuta Armata Română și Armata Roșie, să ducă acest războiu la o victorie finală în interesul tuturor.

Părintele Branduș demască pe demagogi, cari sub față democratice în interesele lor proprii și astăzi atâtă la sovinism. Descrie cum a observat că niște bandiți din comună, ca și din comunele vecine s'au dat la devastarea caselor și magazinelor, care de fapt sunt proprietatea obștelor.

Nu s'au săfii acești bandiți, să devasteze și casele populației pașnice. Ei au fost acel cari au umblat cu soldați la „rechiziție” în fond, pentru ca să profite de ocazie și să jefuiască.

Ei este sigur că ei trebuie să răspundă pentru faptela lor.

Dl. notar Popa Gheorghe Ioan, este de acord pentru alegerea unui sfat comunal și roagă ca acest sfat cum și toată populația să sprijine autoritățile în munca grea pe care trebuie să presteze acum în pragul iernii, în sprijinirea Armatei Roșii și a Armatei Române. Roagă populația să depună toate eforturile cerute pentru sprijinirea răniților, ca să dea o mană de ajutor voluntar în spitalele de campanie și să lupte împotriva fascismului și a mentalității fasciste.

După aceasta este propus în sfatul comunal actualul primar care se bucură de o simpatie unanimă, dl. Avram Lazar, sub primar, dl. Cohan Gavril, Părintele Branduș Ioan, plugarul Socian N., urmând ca din partea populației române să fie delegat înălțarea acestui primar.

Din partea svabilor dl. Princez Julie funcționar de bancă, Schmidt Gheorghe mic meseriaș, Schragner Ioan invalid, Breinich Nicolae plugar și Binger Franz plugar.

Propunerea acestei liste este primită cu acelașădile din partea administrației și din partea autorităților. Această listă, după spusale dlui Pretor, este o cheieșădile ca ordinea și munca să fie pusă în acut timp în locul de frunte. Această sfat comunal trebuie să se pună la nuanță, pentru că să fie exemplul noui ordine instaurato după 28 August.

G. F.

Situatie pe scurt

— Szallasy cere ajutorul lui Hitler, Führerul îl îndeamnă să constituie „batalioane de moarte” contra poporului.

— In Ungaria se dă lupte între trupele S. S. și partizanii maghiari.

— Hitler a ordonat o mobilizare generală dela 18—60 de ani.

— Himmler ia măsuri contra dezertorilor, lucrătorilor și membrilor din organizațiile secrete care atacă și iau arme din depozite.

— La Viena au apărut manifeste contra hitleriștilor.

— O telegramă germană comunică Horthy ar fi plecat în Germania de „bunăvoie”.

— Monseniorul Valeri, diplomat pal la Vichy, „a dispărut”.

— Nu sunt numai criminali de războiu, ci și Hitlermädel. Două fecioare germane, care erau în fruntea unui lagăr de femei, se specializaseră în smulgerea ungurilor, strivirea sfârcurilor, provocarea fracturilor prin lovitură cu răngi și tăierea mamelelor.

— „Pravda” observă că acțiunile teroriste săvârșite pe teritoriul polonez eliberat de către eliberatorii nu vor rămâne fără sancțiuni.

— După amiralul Platon, care a fost condamnat la moarte și executat, a fost condamnat și P. Laval, în comunitate.

— In Belgia au fost condamnați la moarte doi colaboraționisti.

— Trupele sovietice au ajuns la granița norvegiană.

— Dr. Papandreu, premierul grec, a spus într-o proclamație: „Eleni, poporul grec a oferit aliaților servicii atât de mari, încât are dreptul, ca nici un alt popor, să fie ajutat”.

— In guvernul Islandei au intrat doi comuniști și doi social-democrați.

— Distrugerile de uzine și instalații din U. R. S. S. se repară într'un tempo extrem de repede.

— „Schäte” observă că însămânțările nu s-au făcut aproape de loc.

— La Președinția Consiliului de Miniștri s'a instalat mitraliera contra tinerilor care manifestau.

— La Constanța, Tulcea, Brăila, Sibiu, Brașov, Mediaș, Blaj, Timișoara, Bacău, Lupeni, Lugoj, etc. au fost manifestații contra guvernului actual.

Farmaciile de serviciu:

Vineri, 27 Octombrie 1944
ROSNAYAY, Piața Avram Iancu.
Telefon 15—00.

BERGER, Calea Saguna.

Farmacie permanentă de serviciu:
MUMUIANU, Calea Aurel Vlaicu
Nr. 60.

Mica Publicitate
12 lei cuvântul — 6 lei pentru căutări de serviciu — Gratuit pentru membrii sindicatelor.

ANGAJAM imediat un alergător. Firma Ioan Cristea și Comp. Piața Avram Iancu Nr. 5—6.

PROFESOR de limba și literatura română, regășean, cu studiile la Universitatea din București — dă lecții în acasă și specialitate. A se adresa la ziar.

Alergător cu salar bun
caută firme!

GLADYS, Arad
Str. Episcopiei Nr. 24.

PROFESOARĂ de pian cu practică predă lecții cu metodă academică, cu preț convenabil. Arad, Str. Rusu Șirianu Nr. 24, ap. 8.

TITRAT fără serviciu, cauț orice post corespunzător. Ofertele la ziar.

ULTIMA ORA

Flota japoneză a suferit cea mai gravă înfrângere din acest războiu

Flota japoneză este decimată în trei bătălii mari decisive. Până acum ea a suferit cea mai mare înfrângere în cursul acestui războiu. După scufundarea a 2 cuirassate, 2 vase mari de luptă și 4 vase de rând, flota japoneză a fost pusă pe fugă.

Uriașa bătălie continuă. 150 avioane

japoneze au fost doborosite în cursul unui atac săvârșit de acestea contra unui convoi american. Mai multe vase americane au fost lovite.

O telegramă din Filipine, retransmisă de postul de radio New-York, anunță:

Trupele americane, puternic sprijinite de tancuri și aruncătoare de flă-

cări, înaintează în evantei, depărtându-se rapid de capul de pod de 3 km. de pe Insula Leyte.

Japonezii sunt respinși în interior.

Sute de avioane americane acționează acum de pe cele două aerodromi capturate.

Se construiește o bază uriașă, de unde vor porni viitoare de acțiuni ofensive.

Orașul Šabac eliberat de mareșalul Tito

TRUPELE JUGOSLAVE ALE MAREŞALULUI TITO AU ELIBERAT IMPORTANTUL ORAȘ ŠABAC PE MALUL DUNARI. ARMATA JUGOSLAVĂ, CONFORM COMUNICATULUI SPECIAL DAT DE CARTIERUL GENERAL, A OCUPAT INTREAGA BACICA ȘI CONTINUA ÎNAINTAREA INSPRE NORD.

Aachen — orașul mort Câini vagabonzi aleargă pe străzile pustii

In cursul acestui războiu sunt unele orașe care capătă o însemnatate deosebită. Astfel orașul Stalingrad e simbolul eroismului poporului sovietic, în același timp e semnalul atacului decisiv împotriva hitlerismului. Dunquerque înseamnă încheierea unei faze defensive a războiului. Mica și nefosinată localitate din Africa, El Alamein, a devenit un loc important în istoria războiului din Africa de Nord.

Orașul german Aachen este un oraș mort. Aachen este un simbol. Este simbolul Germaniei întregi, dacă va continua apărarea fără folos. Cores-

pondentul ziarului suedez „Dagens Nyheter” scrie următoarele despre cele constate:

— La Aachen, vechiul oraș german, câini vagabonzi aleargă pe străzile pustii. Aachen este orașul morții.

Centrul orașului e complet distrus. În cartierele mărginașe se mai află unele clădiri,

care au rămas tefere. La colțurile străzilor se văd cățiva oameni, care au rămas în oraș. Fără o verba, palizi, informații, stau pe trotuar și privesc defilarea trupelor aliate. De altfel, o-

rașul a fost predat autorităților militare americane, care imediat au și început salvarea răniților și reconstrucția canalizărilor.

Întreaga rețea de canalizare a fost distrusă, dat fiind că trupele germane au folosit și canalele subterane pentru întărirea rezistenței. La spîrile acestor canale zaceu sute cadavrele soldaților germani.

Așa arată orașul Aachen, primul oraș german, ocupat de aliații și folosit de Hitler ca centru de rezistență.

Incepe prăbușirea capitalismului hitlerist

Arestări printre industriașii din Ruhr

STOCKHOLM. — După o știre privată din izvoare particulare, patru dintre principalii industriași din regiunea Ruhr au fost arestați de Gestapo.

Ei sunt acuzați de defetism, preconizând capitularea pentru că să-și salveze astfel uzinile lor de o completă distrugere.

Industriașii arestați sunt: Hermann Roechling, de 60 de ani, care pe timpuri a dat lui Hitler un milion de mărci drept ajutor, cu mult înainte de Thyssen pentru organizarea partidului nazist. Actualmente Roechling este șeful cartelului fierului și oțelului, precum și al tuturor intereselor germane în ce privește fierul și oțelul în toată Germania. Totdeodată, Roech-

ling este membru al consiliului armamentului german.

Al doilea industriaș arestat este Voegler, în vîrstă de 65 ani, cunoscut savant, director al trustului oțelului german și președinte al mai multor societăți ce prelucrează fierul.

Vogeler este ținut prizonier în caselul său de la Herdecke.

Al treilea industriaș arestat este Flick, de 60 de ani, asociat cu Roechling și unul dintre consilierii tehniici ai lui Speer. El este descoperitorul unor noi metode pentru fabricarea oțelului.

În sfârșit, al patrulea industriaș arestat este Kloechner, unul dintre principalii membri ai marilor industriei germane.

Azi! O premieră de mare spectacol. Cea mai uriasă realizare cinematografică din timpurișor! O pagină emoțională din războiul civil al Americii!

Cavalcada Eroică (Virginia City)

Reprezentările la orele 3 și 5 la 9 și 11 dimineață în sine cu intrare generală le-

se aduce la CUNOSTINȚA TENERILOR EVREI, născuți în anii 1919—1924, precum și celor născuți în anii 1917—1918, fostașii amanații măcelai sau recrutati în anul 1939 și încă neincorporați, care nu s-au prezenta la recrutare în zilele de 23—Oct. 1944, că sunt obligați să se prezinta pentru înscrisare și recrutare mai târziu până la 30 Oct. a. c. De semenea se vor prezenta și toți cei născuți în anii 1894—1924, care au naționalitatea sau stau în țară pasaport dr. Nansen. Cei care nu vor prezenta până la data de mai vor suferi rigoriile legilor militare.

FACEM CUNOSCUT că comisia cală a Sindicatelor Muncitorești din Arad se ocupă cu plasarea soldaților. Invităm pe toți angajații și muncitorii someri, precum și întreprinderile, fabricile și patronii care caută angajați de diferite meserii să anunțe aceasta la sediul nostru din Arad, Cicio-Pop Nr. 9, în fiecare zi la 10—13, pentru a putea veni în cadrul ambelor părți. — Comisia locală a Sindicatelor Muncitorești din Arad

INFORMATIUNI

CINEMATOGRAFUL ROYAL DĂ REPREZENTĂRI CINEMATOGRAFICE PENTRU Vineri. În cadrul Cine-matografului Royal, se va oferi venitul brut al unei zile întregi perioadă războiului nostru. În consecință reprezentările în ziua de azi, Vineri, vor servi exclusiv pentru ajutorarea soldaților răniți din spitalele arădene. Gestul frumos al cinematografului Royal trebuie să fie un exemplu și pentru celelalte cinematografe și instituții culturale din Arad, care până în prezent nimic nu au făcut pentru a îndulci suferințele ostașilor, care luptă pentru libertatea tuturor.

OFICIAL DE APROVIZIONARE AL MUNICIPIULUI face cunoscut tuturor locuitorilor de pe raza orașului Arad, că întrucât în scurt timp se va începe distribuirea nouilor cartele pe anul 1944—1945, să se pună la curenții cu cartea de imobil și să subă figura No. 2, pentru dovedirea stabilirii în municipiu. Evacuații și refugiați care se vor întoarce în curând la vechile lor domiciliu nu vor primi cartele în acest municipiu. Proprietari și administratori de imobile răspund de situația tuturor locatarilor. Persoanele care nu și-au aranjat situația la Biroul Populației nu vor putea primi cartele.